

25.07.2007

BASIN AÇIKLAMASI

Bilindiği üzere, Haziran 2006'da Basel Komitesi tarafından Sermaye Ölçümü ve Sermaye Standartlarının Uluslararası Düzeyde Uyumlaştırılması (Basel-2) dokümanının kapsamlı versiyonu yayımlanmış ve Basel-2 hükümlerinin Avrupa Birliği (AB) müktesebatına dahil edilmesi aynı dönemde yayımlanan 2006/48 ve 2006/49 sayılı AB Direktifleri ile (Capital Requirements Directive – CRD) gerçekleştirilmiştir. Bankaların sermaye yeterliliklerinin hesaplanmasında köklü değişiklikler getiren metinlerin olası etkilerinin tahmin edilmesi amacıyla çeşitli Sayısal Etki Çalışmaları (Quantitative Impact Study - QIS) gerçekleştirilmiştir.

Ülkemizde de Basel-2 ve ilgili AB Direktifleri hükümlerinin Türk bankacılık sektöründeki bankaların sermaye yeterlilikleri üzerine etkilerini görebilmek amacıyla yapılan etki çalışmaları, Basel Komitesi tarafından 2003 yılında gerçekleştirilen QIS-3 çalışmasına katılım sağlanması ile başlamıştır. Sektör aktif büyüklüğünün yaklaşık %60'ını oluşturan bankaların katılımı ile gerçekleştirilen QIS-3 çalışmasının ardından 2004 yılında sektör payı yaklaşık %95'e ulaşan 23 banka ile ilk yerel sayısal etki çalışması olan QIS-TR1 yapılmıştır. Son olarak da sektörün yaklaşık %97'sini temsil eden 31 bankanın katılımı ile ikinci yerel sayısal etki çalışması olan QIS-TR2 çalışması gerçekleştirilmiştir. QIS-TR2 çalışmasında Eylül 2006 tarihli veriler kullanılmıştır.

Basel-2 ve CRD hükümleri referans alınarak gerçekleştirilen QIS-TR2 çalışmasının önemi, hem katılımcı bankaların çoğunluğu hem de Basel-2 hükümlerinin bankaların sermaye yeterlilikleri üzerindeki etkilerinin değerlendirilebilmesini sağlayan son çalışma olma özelliğini taşımasından kaynaklanmaktadır.

Çalışma sonucunda elde edilen temel bulgular şunlardır:

- Çalışmaya katılan bankaların ortalama sermaye yeterlilik oranı 5.6 puanlık azalışla %19,31'den %13,68'e gerilemektedir. Ortaya çıkan bu düşüş, rasyoda %29,16'lık bir azalmaya karşılık gelmektedir. Daha önceki QIS çalışmalarına kıyasla, QIS-TR2 çalışmasının sermaye yeterliliği rasyosu üzerindeki etkisinin daha az olduğu görülmektedir. Bu arada, tüm dünya ülkelerinde yasal asgari sermaye yeterlilik oranı olan %8 dikkate alındığında, hesaplamalar sonucu ortaya çıkan projeksiyona dayalı %13,68 oranı, yasal oranın 5,68 puan üzerindedir. Diğer bir anlatımla, bugün itibarıyla Basel-2 hükümleri Türk Bankacılık Sektöründe uygulansa dahi sistemimizin sermaye yeterlilik oranının pek çok Avrupa ülkesinden çok daha yüksek bir seviyede gerçekleşebileceği görülmektedir.
- Bankaların sermaye yeterliliğinde azalmaya neden olan etkenlerin başında banka portföylerindeki yabancı para cinsinden kamu menkul kıymetlerinin %0 risk ağırlığı yerine, Türkiye'nin ülke derecelendirme notu dolayısıyla %100 risk ağırlığı ile ağırlıklandırılması gelmektedir.
- Sermaye yeterliliği rasyosundaki azalmanın bir diğer nedeni ise hesaplamalara yeni dahil edilen operasyonel risktir.
- Daha önceki QIS çalışmalarında elde edilen bulgulara benzer şekilde, perakende portföyün sermaye yeterliliği üzerindeki olumlu etkisinin devam ettiği tespit edilmiştir.
- Daha önceki QIS çalışmalarında elde edilen bulguların aksine,
 - i. Sadece KOBİ'lere kullandırılan kredi ve diğer alacakların yer aldığı KOBİ portföyleri ile
 - ii. Çoğunlukla reel sektör firmalarına (KOBİ ve büyük ölçekli firmalar) kullandırılan kredilerin yer aldığı portföylerinsermaye yeterliliği üzerinde olumsuz değil, aksine olumlu etkide bulunduğu tespit edilmiştir.

QIS-TR2 çalışmasına ilişkin detaylı veri ve değerlendirmelerin yer aldığı **Basel-2 İkinci Sayısal Etki Çalışması (QIS-TR2) Değerlendirme Raporu** altı bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde yer alan girişin ardından, ikinci bölümde ülkemizde gerçekleştirilen sayısal etki çalışmalarına ilişkin genel bilgilere yer verilmektedir. Üçüncü bölümde QIS-TR2 çalışmasında

sermaye yeterliliği rasyosunun hesaplanması için kullanılan yöntemler açıklanmaktadır. QIS-TR2 çalışmasına ilişkin genel bilgilere raporun dördüncü bölümünde yer verilmektedir. Raporun beşinci bölümünde QIS-TR2 çalışması sonuçları detaylı olarak değerlendirilmektedir. Bu bölümde sonuçlar portföyler ve riskler bazında değerlendirilmekte, ayrıca elde edilen bulgular daha önce gerçekleştirilmiş olan QIS-3 ve QIS-TR1 çalışması bulguları ile kıyaslanmakta ve çeşitli senaryo analizlerine de yer verilmektedir. Raporun son bölümünde genel değerlendirmeler yer almaktadır. Rapor ekinde, QIS-TR2 çalışması sonuçlarına ilişkin detaylı istatistiklerin yer aldığı 94 adet grafik yer almaktadır.

Basel-2 İkinci Sayısal Etki Çalışması (QIS-TR2) Değerlendirme Raporu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun resmi internet sitesi olan www.bddk.org.tr adresinin Basel-2 bölümünde yayımlanmıştır.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.